

150 ani de la nașterea lui Ion D. Rallet - membru fondator al revistei "Recreații științifice"

ION RALLET (1851 - 1916) a fost profesor și decan al Facultății de științe din Iași și se numără printre cei zece membri fondatori ai revistei ieșene "Recreații științifice".

S-a născut la Huși, într-o familie veche de boieri moldoveni. Tatăl său, Dimitrie Rallet, mare logofăt, a fost un luptător pentru Unirea Principatelor. Școala primară a urmat-o în Iași. A început liceul la Strasbourg și l-a urmat aici până în 1870, când Franța a fost ocupată de germani, iar apoi la Montpellier, unde își ia bacalaureatul (1872). La Strasbourg a fost coleg de clasă cu renumitul matematician francez Paul Appell. Și-a continuat studiile la Sorbona unde își ia licența în matematici.

A fost profesor de matematici la Liceul militar din Iași (1880 - 1907) și profesor repetitor la Școala normală superioară din Iași (1882 - 1892). A fost numit la Facultatea de științe a Universității din Iași la 27 noiembrie 1892, unde a ocupat catedra de teoria funcțiilor; în anii 1914 - 1915 a fost decan al acestei facultăți. La această instituție a funcționat fără întrerupere până la sfârșitul vieții, 12 ianuarie 1916. În 1895 ia ființă Liceul internat din Iași; ION D. RALLET a fost director al acestuia în anii 1895 - 1897 (al doilea director, primul fiind N. Gane în intervalul scurt de timp 15 aug. - 7 nov. 1895).

La Facultatea de științe a mai ținut și cursuri de algebră, geometrie descriptivă și matematici elementare. Avea o solidă cultură matematică și o aleasă cultură generală. Pleca anual la Paris pentru a se pune la curent cu ultimele noutăți din specialitatea sa. Ca profesor era punctual, modest și ținea lecții atractive, bine gândite și frumos expuse cu care captiva elevii și studenții. A publicat mai multe cursuri: Curs de geometrie descriptivă, Curs de teoria funcțiilor de o variabilă complexă. Noțiuni de cosmografie, Curs elementar de mecanică.

Este membru fondator al revistei "Recreații științifice" (1883 - 1888), prima revistă cu conținut științific (preponderent matematic!) din țara noastră ce se adresează elevilor și studenților. Publică în paginile acesteia articole și probleme în care sunt abordate subiecte din diverse domenii ale matematicii: geometrie elementară, algebră, geometrie analitică și diferențială, calcul diferențial și integral, mecanică și astronomie. Iată câteva titluri: Chestiuni de maximă și minimă rezolvite prin geometrie, Câteva proprietăți ale elipsei, O chestiune de echilibru, Media și extrema rațiune, Seria lui Taylor, Despre determinanți, Trigonometrie sferică - stabilirea formulelor fundamentale etc.

În Iași, o stradă pe dealul Copoului îi poartă numele - semn al recunoștinței urbei pentru strădaniile și meritele lui I. D. RALLET în așezarea și ridicarea învățământului românesc.

Prof. dr. *Temistocle BÎRSAN*